

Code No. 5410

Roll No. ....

SET : A

**D. El. Ed. 1st Year Exam., August – 2021
(Admn. Year 2018, 2019 & 2020)**

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Morning Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

5410/(Set : A)

www.cclchapter.com

P. T. O.

5410/(Set : A)

- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ

(ਅ) ਤਕਰਾਰ

(ੲ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀ

2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਮੂਲ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) 35

(ਅ) 40

(ੲ) 41

(ਸ) 26

3. ਚਾਕ ਬੋਰਡ ਕਿਸ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ

(ਅ) ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ

(ੲ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ

(ਸ) ਚੁਟਕਲੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ

4. ਮੁੱਢਲੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ? 1

(ੳ) ਦੋ

(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ

(ਸ) ਪੰਜ

5. ਬੋਲਣ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿਉਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? 3

6. ਦੋ ਮੁੱਢਲੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗ ਹਨ? 1

(ੳ) ਨੌਂ

(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਾਰਥਕ ਇਕਾਈ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸ਼ਬਦ

(ਅ) ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ

(ੲ) ਵਾਕ

(ਸ) ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ

9. ਪੜਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ? 3

10. ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ? 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਪੀਲੂ

(ਅ) ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

(ਸ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

12. ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲੈਲਾ-ਮਜਨੂ (ਅ) ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ

(ੲ) ਪੂਰਨ ਭਗਤ (ਸ) ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂ

13. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? 1

(ੳ) 1469 ਈ:

(ਅ) 1501 ਈ:

(ੲ) 1704 ਈ:

(ਸ) 1340 ਈ:

14. ਅਲੰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1

(ੳ) ਉਪਮਾ

(ਅ) ਸ਼ਿੰਗਾਰ

(ੲ) ਗਹਿਣੇ

(ਸ) ਛੰਦ

15. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ (ਅ) ਬਚਿਡ ਨਾਟਕ

(ੲ) ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ (ਸ) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ

16. ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 1

(ੳ) ਦੋ

(ਅ) ਚਾਰ

(ੲ) ਤਿੰਨ

(ਸ) ਅੱਠ

18. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸਿਰਜਨਾ

(ਅ) ਬਿਖਰਾਉਣਾ

(ੲ) ਸਮਝਾਉਣਾ

(ਸ) ਭਟਕਾਉਣਾ

19. ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ? 1

(ੳ) ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ

(ਅ) ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ

(ੲ) ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ

(ਸ) ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ

20. ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਿਸਥਾਰ

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆਂ

(ੲ) ਵਰਨਣ

(ਸ) ਖੱਡਾ

21. ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? 3

Code No. 5410

Roll No. ....

SET : B

**D. El. Ed. 1st Year Exam., August – 2021
(Admn. Year 2018, 2019 & 2020)**

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Morning Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

5410/(Set : B)

www.cclchapter.com

P. T. O.

5410/(Set : B)

- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. ਘਰ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਨੀਵੀ ਭਾਸ਼ਾ
- (ਅ) ਉੱਚੀ ਭਾਸ਼ਾ
- (ੲ) ਮੌਖਿਕ ਭਾਸ਼ਾ
- (ਸ) ਲਿਖਤੀ ਭਾਸ਼ਾ
2. Debate ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੋਰ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ (ਅ) ਉੱਚੀ ਪਾਠ
- (ੲ) ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ (ਸ) ਮੋਨ ਪਾਠ

3. ਗੰਭੀਰ ਵਾਚਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? 1

(ੳ) ਮੋਨ ਵਾਚਨ

(ਅ) ਤੇਜ ਪੜ੍ਹਨਾ

(ੲ) ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ

(ਸ) ਹੌਲੀ ਪੜ੍ਹਨਾ

4. ਲੇਖਨ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? 1

(ੳ) ਦੋ

(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ

(ਸ) ਪੰਜ

5. ਚਿੱਤਰ ਰਚਨਾ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3

6. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗ ਹਨ? 1

(ੳ) ਨੌਂ

(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

8. ਕਿਸੇ ਅਖੱਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲਗਣ ਵਾਲੀ ਲਗ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਬਿਹਾਰੀ

(ਅ) ਸਿਹਾਰੀ

(ੲ) ਹਲਾਵਾਂ

(ਸ) ਕਨੌੜਾ

9. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ? 3

10. ਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ? 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. 'ਸ਼ਾਹਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆਂ ਹੈ? 1

(ੳ) ਫ਼ਾਰਸੀ

(ਅ) ਅਰਬੀ

(ੲ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ

(ਸ) ਉਰਦੂ

12. ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆਂ 1

(ੳ) 1173 ਈ. (ਅ) 1137 ਈ.

(ੲ) 1317 ਈ. (ਸ) 1371 ਈ.

13. ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੌਣ ਹੈਂ? 1

(ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਡਾ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਡਾ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

14. ਦਮੋਦਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਰਾਣੀ ਕੋਕਲਾਂ

(ਅ) ਪੂਰਨ ਭਗਤ

(ੲ) ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ

(ਸ) ਲੈਲਾ-ਮਜਨੂ

15. ਕਿਹੜਾ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਅੱਥੋਂ ਅੰਨਾ ਸੀ? 1

(ੳ) ਕਾਦਰਯਾਰ (ਅ) ਅਲੀ ਹੈਦਰ

(ੲ) ਨਜ਼ਾਬਤ (ਸ) ਮੁਕਬਲ

16. ਕਾਦਰਯਾਰ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਕਿੱਸੇ ਲਿਖੇ? ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਿੱਸਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਹਾਸ ਰੂਪ

(ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ

(ੲ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

(ਸ) ਲਿਖਤ ਰੂਪ

18. ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਬੰਨ੍ਹਣਾ

(ਅ) ਕਾਵਿਕ ਰੰਗ ਹੋਣਾ

(ੲ) ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣਾ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

19. ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਿਸਤਾਰ

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆ

(ੲ) ਥੋੜ੍ਹਾ

(ਸ) ਗੱਲਬਾਤ

20. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ?

1

(ੳ) ਬਿਖਰਾਉਣਾ

(ਅ) ਸਮਝਾਉਣਾ

(ੲ) ਸ਼ੋਣਾਂ

(ਸ) ਸਿਰਜਨਾ

21. ਨਿਬੰਧ ਕੀ ਹੁੱਦਾ ਹੈ? ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਅੰਤ ਕਿਵੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 3

Code No. 5410

Roll No. ....

SET : C

**D. El. Ed. 1st Year Exam., August – 2021
(Admn. Year 2018, 2019 & 2020)**

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Morning Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

5410/(Set : C)

www.cclchapter.com

P. T. O.

5410/(Set : C)

- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. ਕਿਸੇ ਦੁਸਰੇ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? 1

- (ੳ) ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
- (ਅ) ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
- (ੲ) ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
- (ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

2. Visual Medium ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? 1

- (ੳ) ਹਾਸਰਸ ਮਾਧਿਅਮ (ਅ) ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਾਧਿਅਮ
- (ੲ) ਸੁਣਨ ਮਾਧਿਅਮ (ਸ) ਕਿਤਾਬਾਂ ਰਾਹੀਂ

3. ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤੀ ਭਾਸ਼ਾ

(ਅ) ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ

(ੲ) ਮੌਖਿਕ ਭਾਸ਼ਾ

(ਸ) ਸਾਹਿਤਕ ਭਾਸ਼ਾ

4. Conversation ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੋਰ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ

(ਅ) ਉੱਚੀ ਪਾਠ

(ੲ) ਵਾਰਤਾਲਾਪ

(ਸ) ਕਹਾਣੀ ਵਾਚਨ

5. ਮੌਨ ਪਾਠ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3

6. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. 'ਵਰਨ' ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਅੱਖਰ

(ਅ) ਅਵਾਜ਼

(ੲ) ਧੁਨੀ

(ਸ) ਲਿਪੀ

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾਤ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ

(ਅ) ਕੁਦਰਤ ਦੀ

(ੲ) ਮਾਤਾ ਦੀ

(ਸ) ਸਮਾਜ ਦੀ

9. ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ? 3

10. ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ

(ਅ) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ

(ੲ) ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ

(ਸ) ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

12. 'ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ' ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (ਅ) ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ

(ੲ) ਅਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਸ) ਹਾਮਿਦ

13. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੋਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਮੁਕਬਲ

(ਅ) ਹਾਸ਼ਮ

(ੲ) ਦਮੋਦਰ

(ਸ) ਵਾਰਿਸਸ਼ਾਹ

14. ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਕੋਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪਾਸ਼

(ੲ) ਹਾਸ਼ਮ

(ਸ) ਮੁਕਬਲ

15. ਪੀਲੂ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ (ਅ) ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ

(ੲ) ਮਿਰਜ਼ਾ ਸਾਹਿਬਾ (ਸ) ਲੈਲਾ ਮਜਨੂ

16. ਜੀਵਨੀ ਕੀ ਹੈ? ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸਿਰਜਣਾ

(ਅ) ਬਿਖਰਾਉਣਾ

(ੲ) ਸਮਝਾਉਣਾ

(ਸ) ਭਟਕਾਉਣਾ

18. Precis writing ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੰਵਾਦ

(ਅ) ਗੱਲਬਾਤ

(ੲ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ

(ਸ) ਸਵਾਗ

19. ਨਿਬੰਧ ਨੂੰ 'ਮਨ ਦਾ ਬੇਲਗਾਮ' ਵੇਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਜਾਨਸਨ ਨੇ

(ਅ) ਐਮਰਸਨ ਨੇ

(ੲ) ਵਿਲਸਨ ਨੇ

(ਸ) ਬੇਕਨ ਨੇ

20. ਸੰਖੇਪ ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਵਿਸਥਾਰ

(ਅ) ਵਿਆਖਿਆਂ

(ੲ) ਵਰਨਣ

(ਸ) ਥੋੜ੍ਹਾ

21. ਕਹਾਣੀ ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? 3

Code No. 5410

Roll No. ....

SET : D

**D. El. Ed. 1st Year Exam., August – 2021
(Admn. Year 2018, 2019 & 2020)**

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Morning Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

5410/(Set : D)

www.cclchapter.com

P. T. O.

5410/(Set : D)

- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. मुँदले भाषाणी कौसलं दीआं किंनीआं किसमं हन ? 1

(ए) चार

(अ) पंज

(ए) दो

(स) तिन

2. दो विअकतीआं दी आपसी गल्लबात की अषवाउंची हें ? 1

(ए) वारतालाप

(अ) उकरार

(ए) वाद-विवाद

(स) कौषी वी नही

5410/(Set : D)

3. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ-ਪਹਿਲ ਕਿੰਨੇ ਅੱਖਰ ਹਨ? 1

(ੳ) 37

(ਅ) 35

(ੲ) 34

(ਸ) 41

4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿੰਨੇ ਹਨ? 1

(ੳ) ਇਕ

(ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਤਿੰਨ

(ਸ) ਸੱਤ

5. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ? 3

6. ਮੌਨ ਪਾਠ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. 'ਸੱਜਣ' ਦਾ ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ। 1

(ੳ) ਫੱਕਰ

(ਅ) ਪੀਰ

(ੲ) ਸਾਈ

(ਸ) ਦੁਰਜਨ

8. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਾਰਥਕ ਇਕਾਈ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸ਼ਬਦ

(ਅ) ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ

(ੲ) ਵਾਕ

(ਸ) ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ

9. ਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੱਸੋ? 3

10. ਅਖਾਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣਾਂ ਅਰਥ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ? 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੋਢੀ ਨਿਬੰਧਕਾਰ ਕਿਹੜਾ ਸੀ? 1

(ੳ) ਪੰਡਤ ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਲੋਰੀ

(ਅ) ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਡਾ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

12. ਆਤਮਕਥਾ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ? 1

(ੳ) ਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ (ਅ) ਆਟੋ ਬਾਇਓਗ੍ਰਾਫੀ

(ੲ) ਐਸੇ (Essay) (ਸ) ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ

13. ਦਮੋਦਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਸੱਸੀ ਪੁਨੂੰ

(ਅ) ਹੀਰ-ਰਾਂਝਾ

(ੲ) ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ

(ਸ) ਲੈਲਾ ਮਜਨੂ

14. ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਦਿਲ ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ? 1

(ੳ) ਗੋਰਕੀ

(ਅ) ਹਡਸਨ

(ੲ) ਐਮਰਸਨ

(ਸ) ਬੈਨਟ

15. ਅਲੰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 1

(ੳ) ਛੰਦ (ਅ) ਸ਼ਿੰਗਾਰ

(ੲ) ਗਹਿਣੇ (ਸ) ਉਪਮਾ

16. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ? 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲਿਖਤ ਰੂਪ

(ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ

(ੲ) (ੳ) ਤੇ (ਅ) ਦੋਨੋ

(ਸ) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀ

18. ਰਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿੰਨੇ ਭੇਦ ਹਨ? 1

(ੳ) ਇਕ

(ਅ) ਦੋ

(ੲ) ਤਿੰਨ

(ਸ) ਚਾਰ

19. ਨਿਬੰਧ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲੈਟਰ (Letter)

(ਅ) ਐਸੇ (Essay)

(ੲ) ਪੱਛਿਟਰੀ (Poetry)

(ਸ) ਆਰਟੀਕਲ (Article)

20. ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ? 1

(ੳ) Composition

(ਅ) Precis

(ੲ) Essay

(ਸ) Letter

21. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3
